

מסורת הש"ס

(א) לשלל (ב) כן. (ג) ויחזק
סה: (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)
(א) ויחזק (ב) כן. (ג) ויחזק (ד) ויחזק (ה) ויחזק (ו) ויחזק (ז) ויחזק (ח) ויחזק (ט) ויחזק (י) ויחזק (יא) ויחזק (יב) ויחזק (יג) ויחזק (יד) ויחזק (טו) ויחזק (טז) ויחזק (יז) ויחזק (יח) ויחזק (יט) ויחזק (כ) ויחזק (כא) ויחזק (כב) ויחזק (כג) ויחזק (כד) ויחזק (כה) ויחזק (כו) ויחזק (כז) ויחזק (כח) ויחזק (כט) ויחזק (ל)

גהרות הב"ה

(א) הרי"ה ידני כי לא
רביה היא דא"כ לדבריו
אפילו בלא אמטלא
היה לן למינה דרובין
דחם אין כותבין
אפילו בלא אמטלא
משום דמצות חליצה
קודמת ואדרבה נהני
סי כתיב: (ו) בא"ד אכל
אם חליצה. נ"ב פ"י
היה דלא חלה אחר
הוא חליצה לא ליכנס
ולא לחלוץ:

מוסף רש"י

אחת לי. טול שית
מיתה מרד אפילו שית
מה לו חלה ויהא מודה
וע"ז גמ'. ארוסה.
שמהר לא חלה וכן
חז"ל. א"ר.
שמשון ע"י נטק וקמת
ולא חתונה וקצרה ביה
היה. מצות חליצה
קודמת למצות יבום.
שמשון א"י ויחזק חלה
לפי מלך פועל חליצה
א"כ חלה. (בבב"ר י"ג)
אסתיא. טול מיתה.
שמעיה כנסת לוי חז"ל
מ"י דני' ויחזק מה ויחזק
ד"ר יחזק י"א.

תוספות ר"ד

סבורא ומסקי תלמודא
ולא היה יחזקא דרש"י
הוא פ"י ואין ללמוד
מאחר שמשון אלא כיון
שחזרה גיטתה ויחזקא
כ"כ"י לה ואכל הרב
הוא דארכה חלק בן
עליה ואל תחזיקי וכו'
היא משפחת הרבנים:
ה"ד מורה שופין אותה
בהספד כותבה לרבנן
בראיה. לוי ורובותיה
כדא"ת לוי דאמרה בעינא
ליה ויפטרנא ליה שאין
בעלה מאוס בעיה
בין חובתה גירושין בין
אחר חובתה גירושין
ורא"ל ואין בעלה מאוס
בעיה ורא"ל שופין אותה
ע"י חובתה בין בעלה
שחזרה ע"י בעלה אבל
אמר מאוס עלי שבעלה
מאוס בעיה לא כ"כ
הוא ע"י הספד כותבה
אלא מניחין אותה במורה
דכ"י דבעלה מאוס
בעיה אנוסה היא בבר
ולא מידעה עושה פ"י
ואפילו אשה כשהיא אי
אפשר להבעל לשאור אי
ואע"פ שאין שום מום
ניכר בו הרבה פעמים
אשה מאוסה בעלה ואע"פ
שאין שום מום ניכר בו
וזה רובא לאדם שאין
יכול לטול מאכל השואר
לו ותבע ע"י ואין
שום דבר כן לנפשו
כ"א לעשות דבר בקשה
ולפתוחה אולי תחזיק
בו ואדרבה אם היינו
יודעים בורא ששעמה
אמת שמה מאוס בעיה
ולא נתנה עיניה באחר
היינו כופין הבעל להוציא
אין דתן קלסן פקדן
מחזיר ואלו שוכפין אותה

אף על פי פרק חמישי כתובות

סד.

עין משפט
גר מצוה

ק"ב א מ"י פ"ד מ"ג
א"ש ח"י י"ג טור
ש"ע א"ש ח"י פ"ד מ"ג
ז:
ק"ב ב מ"י ש"ס הל"ה י
טור ש"ע ש"ס פ"ד מ"ג
ק"ב ג ד מ"י פ"ד מ"ג
י"ג ויחזק הל"ה י
פ"ד מ"ג ש"ס פ"ד מ"ג
ק"ב ד מ"י פ"ד מ"ג
ז פ"ד מ"ג ש"ס פ"ד מ"ג
ט"ז נ"ב ט"ז ש"ס פ"ד מ"ג
ז:
ק"ב ד טור ש"ע ש"ס פ"ד מ"ג
ז ויחזק:

תוספות ר"ד (הש"ך)

יכול לישא אשה אחת
עד שלא יפטר לוי
הוציא זו ויחזק לה
כתובה שחזר ב"ת דין
יכול לקנסה בכתובה
מאחר שראו טענה שנת
אנוס וזה הפתרון הוא
נכון שאין לזוז ממנו.
ולפ"י הפתרון ה"ב
שארית מאוס עלי לא
היה מורה וא"כ נכנס
לנרש נזקל לה כתובה
והוספת שהיה חסות
כותב אדם לאשרו בעצמו
חובת ביאה וכבר לא
עליה ואימתי אין לה
הוספת כשנשדשה ששום
מורה שכן היא תוקפת
הנאונים שחיסתה אין
לה אבל כחובה יש לה
אבל עכשיו שמשדשה
ששום טענה לא היה
מורה אפילו חסות פ"י
לה שהיה אינו מנרש
בתקנות הנאונים שאמר
כתובה יש לה חסות אין
לה: כלתי ד"ר א"ר
היה תפסה חר שירא
יחסי אסור וכו' ורא"ל
יחסי ר"ג בבב"ר וקאמר
מורה הפסידה בלאותי
קיימים א"ל ר"ג ששום
ד"ר גברא רבא הוא
מתנינא ליה דאמר ר"ב
מיכ"ש בעי ליה ליבא ולא
אפשיטא וכו' דתנן
נגזר כתובה לא חסות
בשטר הכתובה משום
ואפילו נכסי ונתינה
אלא קא פכתי ליה
י"ל דוקא מידי דפיתר
נתיבא בנז שואבד
אי שבו לא ששם משלם
לה הפחת שלהן אבל
מה שזן קיימים דקיימו
בעיני ר"ל ויחזקא
נתיבא לא הפסידה א"ר
כתובה קאמר ואע"פ
שזן קיימים. א"כ א"ר
יחסי וקאמר מורה לא
הפסידה בלאותי קיימים
א"ל ר"ג משום ד"ר
גברא רבא הוא אפשיטא
לדינא עליו דאמר ר"ב
מיכ"ש בעי ליה רבא
ולא אפשיטא ליה ד"ר
חלמודא והשתא ר"ל
הלכתא לא כב"ר ולא
כב"ר תפסה לא שקלי
פינא לא תפסה לא היבין
לה ומשנתה לא תריסר
יחסי שחזר אנוסא וזהו
דין המורה מכה הולכת
כמו שאמרנו וראיתי חב"ב
ל"י שירא גאון ו"ל
וישאלתם אשה חושבת
חתם בעלה ואמרה לו
גרשני אני ורצה לשבת
ענך ח"ב לה כלום
מכתובה או לא ונזנו לו
א"ר הוא מורה א"ל. כן
א"ר ששורת הדין היתה
שירא שאין כח"ב
א"כ הבעל לנש את אשתו
אם תבעה גירושין חז"ל
מאחר שאמר רבתי

ונראה ל"ר"ת דהכי פירושו ענינא ליה ואינה רוצה להתגרש בלא כתובה
ומענינא ליה עד שיגרשנה ויחזק לה כתובה אכל אמרה מאוס עלי ולא
ענינא ליה לא הוא ולא כתובתו לא כ"כ פ"י לה שחזר בה ע"י שנאמר
שלא תעלה מחילה משום דהוי מחילה בטעות דלגב זכרה קא אמרה
הכי ומחזק כן לא יגרשנה בעלה
שאינו רוצה ליתן כתובה אלא מחילה
גמורה היא ומחזק כן יעלה דעמו
לגרשה מר וטורא אמר כ"כ פ"י לה
דהויא כמחילה בטעות והיינו כפי
דעל ידי כן משאר תחת בעלה שלא
בזונה כי בעלה לא יגרשנה כיון
שמיי ליתן כתובה ואין חילוק למר
וטורא כיון ומורה דבעינא ליה
ומענינא ליה בין כופין מאוס עלי
ור"ת נמי פירש דלון מופת ליה
גט וגם כקונט' לא פ"י שיכופו הבעל
ליחן גט: **משום** דרב וביד גברא
רבה הוא אפשיטא ד"ר ע"ז. ו"ל
כיון דלא פשיטא המע"ה ויחזק
דמפסק לא מפיקין מינה ו"ל דהוי
נמי שירא טובא דלא הוה תפסה
ובלישנא קמא קאמר משום דרב וביד
גברא דלא פשיטא ויחזק
שירא דהוה תפסה ונאכלא דאמרי
קאמר משום ה"ן שירא דלא הוה
תפסה אלא הבעל היה תפוס:
תבע דהיינו נוקקין לו. פ"י דקונט'
והוא אינה רוצה אלא להיכנס
וכן טעם לייבם פירוש ויהא אינה רוצה
אלא לחלוץ וימיה דמאי קא פריך
לייבם נמי כיון דלגביה כ"ל לא יחסי
א"כ אימתא אחרתא ומחזק לה ו"ל
שאינו רוצה לחלוץ שלא יטעך ליתן
כתובה וע"ל טעם לחלוץ והוא אינה
רוצה לא לחלוץ ולא לייבם וכן טעם
לייבם וכן ה"ל דלמר כ"ל טעמה
והוא אינו רוצה לא לחלוץ ולא לייבם ואין
להקשות א"כ מ"י פ"י שומרת יבם
נמי כדכא מחמת טענה מ"י אירא
בכא מחמת טענה אפילו אינה כלה
נמי חזקא ליה מדהתן כהחולץ ויחזק
(ט). חזקין אכל נזיל ואומרים לו עלין
המאזה או כנס או פטור וקאמר בגמ'
דחזקין אכל גדול למיכסיה אלא

במבעה היא נמי כ"כ פ"י לה אפילו אינה רוצה להיכנס
מחמת א"י נמי משום דהיא גופה אינה לפרוש כדאמר מחמת טענה לך נקט למיפך מהאי טעמא: **מאי** ש"ס א"כ פ"י לה
ד"י יוחנן לפי משנה אחרונה כדמשמע פשטא דמילתא א"כ מ"י פ"י לה לייבם נמי כיון דלגביה כ"ל לא יחסי
לא טול ל"פ חתם לפי משנה אחרונה וא"ל הוא חליץ רוצה לחלוץ אלא לייבם ומ"י ש"ן לכופה לדבר שאין טענה הוא ו"ל
דמיקרא כ"ד מילתא דרבי יוחנן לפי משנה ראשונה ומשום ח"י פ"י לה לייבם נמי כיון דלגביה כ"ל לא יחסי
כמשנה אחרונה מילתא דר' יוחנן נמי לפי משנה אחרונה נוקקין לחלוץ ואין נוקקין לייבם וזהו
כרבי יוחנן וא"ר וא"ר לפי משנה אחרונה אלא דעמא ליה לאוקמא תריוויה כשתבע לייבם דדומיא דארוסה קתני שחזר לנכנס והיא
מורה. ר"ת. וק"ל דל"ך תיסק אדעתך למימר דמאי לפי משנה ראשונה אדרבה לפי משנה ראשונה אישכא מסתברא לייבם נוקקין לו לחלוץ
אין נוקקין לו ו"ל דל"פ לפי משנה ראשונה נוקקין לו לחלוץ משום דבדידיה כ"ל לא יחסי חתמא א"כ לא יחסי חתמא קודמת ומיהו היכא דלחיה
נ"ט (שם) אכל לייבם כ"ד שאין מוסרין אותה לייבם על כרחא אי נמי ו"ל טעם א"כ לחלוץ נוקקין לו טעם לייבם דווקא אין נוקקין לו:
ור"י ח"צ. ויבם. פירש כקונטרס כהחולץ (ג"ז שם) ג"י ה"ל דמיימי הסם מתניחין דבבב"ר (דף י"ג שם) משנה ראשונה ואחרונה
דמיימי הכה ואמר רב עלה דלון כופין ופירש כקונטרס דאפילו לפי משנה אחרונה דמאות חליצה קודמת אין כופין אותו לחלוץ היכא
דנחא לתריוויה ליבומי דנחא תריוויה לאו למאזה מכיוון ופגע בערובא אלא אי בעי מייבם אע"ג דמאות חליצה קודמת ומיהו היכא דלחיה
כ"י ובעי ליבומי וא"ר אמרה דברים נכרים אי מניין לאטעמי טעמינן ליה לא מניין לאטעמי כ"כ פ"י לה לחלוץ
דלמר רב שם כפ"ק דייבמות (דף ד') מניין ליבמה שפלה לפי מוכה שחין שאין חוסמין אותה לפניו כ"י ולא חיתא מוכה שחין דווקא
אלא כל אמתלא שחין לדבריה דתנן כהמדיד (לקמן דף ע"ג.) מעשה גידולן בנזכר שמת ולי א"כ בנזכר ואמר חכמים יכולה היא שתאמר
לחזק הייתי יכולה לקבל וכן איני יכולה לקבל ועוד פסקין וילכתא כותבין אגרת מרד על ארוסה ואין כותבין אגרת מרד על שומרת
אין מכל הני טעמי כ"כ פ"י לה לחלוץ וסלקא כמחמתה וכל הני אין כופין דהכי דעמא ליה לתריוויה עב"ל ואורי' דמה שביא
ממוכה שחין ומזכרין אינה רוצה דווקא מוכה שחין וזכרין דהוה מהך כופין אותו להוציא ומה שהביא נמי מאין כותבין אגרת מרד על
שומרת יבם לאו ר"ה היא (א) דהם אין כותבין אפילו בלא אמתלא משום דמאות חליצה קודמת וא"כ לדבריו אפילו בלא אמתלא הוה לן למימר
דכופין ואדרבה יש להוכיח משם דלון כופין דאי כ"כ פ"י לה לא ליה למימר דלון כותבין אגרת מרד דע"פ מיהו ה"ל למימר דכופין אותו
לחלוץ ואמר נמי כשמתתן טעם לייבם אין נוקקין לו משמע אין נוקקין לו למכר אגרת מרד אדרבה נוקקין לה וכ"כ פ"י לה וזהו נראה ל"ר
דבר א"ר בכל ענין דודאי כל ענין אין כופין וא"כ לפי ר"ת דמפרש דלמר רב אין כופין ק"ל אמשנה ראשונה דלון כופין לייבם אע"פ שמתא
יבם קודמת ונ"מ כוונת ה"ל היכא שדוע לנו שמתכווין למאזה כיון אותו שנאין לחלוץ דלמון ודאי אין מתכווין לא לשום י"י ולא לשום אישה
אכל היכא דלא כדור לן שמתכווין למאזה כופין במילי ומרחיקין אותן מן היבום דק"ל ככא שאל כמו שפירשנו בייבמות (דף נ"ט ד"ה אמר רב)
וגם לפירוש א"כ טעם לייבם לא כ"כ פ"י לה לחלוץ אלא מטעמינן ליה א"כ אינה חפזה אכל א"כ (א) אינו רוצה לא לייבם ולא לחלוץ נראה דכופין:

מנחם

מהו כופין אותן להוציא וכשהוא נכנס מן התשמיש וכן הפלוגתא שחייבת לעשות לו או היא המורה
שחייבת לה כמחמתה כל שבת ושבת וזכירה התראה וא"כ חזק חזקה אחרת שחייבו עליה ד' שבתות וא"כ
והולחין לה כב"ד היו ידע שאפילו כותבת ק' מנה הפסידה כותבת ק' מנה הפסידה אחרת עלה ארמכ"ח פעמים שולחין לה אי קודם
ההוצאה וא"כ אחר ההוצאה כל אלה לענין מה ששם לה בעלה על צדדיה מצינו בענין או מה ששלה ואבד
מדיניותה ומתכונתה שחזר נ"ב שצריך הבעל לשלם לה דמיון מפני שאחרות עליו הוה מוחזקין מאשה על האיש

